

**Besøkscenter
våtmark**

Ringmerking
-hvorfør gjør vi det?

Ringmerking

Ringmerking er en vitenskapelig metode som benyttes til studier av fugler. Gjenfunn av fugler med ringer kan gi verdifulle svar om fuglenes liv. Både forskning, forvaltning og de som har fugler som hobby, har glede av ringmerkingsdata.

Unike ID-merker

En liten lett ring av lettmetall, rustfritt stål eller plast festes «løst» rundt fuglens fot. Alle ringer er preget med et unikt identifikasjonsnummer. På metallringene er det også en forkortet adresse til de ulike lands ringmerkingsentraler. Plastringene er vesentlig større og preget med større tekst som kan avleses i felt.

Gjenfunn kan gi viktige svar

Gjennom gjenfunn av ringer, har man gjennom årenes løp kunnet kartlegge mye av fuglenes liv, for eksempel hekkeområder, trekkveier, overvintringsområder, populasjonsendringer, levealder og parforhold. Slik kunnskap kan også brukes til å tolke endringer i natur og klima.

Historikk og krav

I Norge begynte man med ringmerking i 1914, og siden er mer enn syv millioner fugl blitt merket her i landet. All vitenskapelig ringmerking i Norge er organisert gjennom Ringmerkingsentralen ved Stavanger Museum. Det stilles strenge krav til hver enkelt ringmerkers kompetanse, ferdigheter og aktsomhet. Alle ringmerkere må ha en offentlig godkjent lisens for å kunne utføre sitt arbeide.

Bli med som forskningsassistent!

Om du observerer eller finner en omkommet fugl som er ringmerket og sender nødvendige opplysninger om ringen til ringmerkingsentralene så vil du automatisk bidra i forskningen og vern av våre fugler!

Forsidebilde: Bildet viser en ringmerket blåmeis. Om fuglen legges på ryggen vil den ofte ligge helt stille. Et fasinerende øyeblikk for store og små tilskuere før fuglen får friheten tilbake.

Ringene har forskjellig diameter avhengig av arten.

Gråmåke med moderne plastring.

Linerle ringmerket på Ilene 2017. Gjenfunnet 2019.

Knoppsvane med store, og tydelige plastringer.

Ringen klemmes på med en spesialtang, og skal gli lett opp og ned slik at den ikke er til belastning for fuglen.

Hva gjør du hvis du finner en ringmerket fugl? Send opplysningene til Stavanger Museum!

Norske ringer

Om det er en norsk ring vil den ha preget inn et nummer bestående av tall og bokstaver og Stavanger Museum (Stavanger mus. Norway). Send opplysningene og helst hele ringen til Stavanger Museum eller gå inn på deres nettside <http://stavangermuseum.no/ringmerkingssentralen> og rapporter funnet der. Det viktigste er dato og hvor fuglen ble funnet. Om det er en død fugl kan du prøve å antyde mulig dødsårsak. Det gjør ingenting om du ikke vet hvilken art det er. Det kommer frem av det unike nummeret på ringen. Du vil etter hvert få svar fra Ringmerkingssentralen om fuglens art og andre opplysninger som for eksempel hvor og når fuglen ble ringmerket, alder og trekkretning.

Utenlandske ringer

Om du finner en fugl med en utenlandsk adresse kan du også sende disse opplysningene til Stavanger Museum. Museet samarbeider gjennom The European Union for Bird Ringing (EURING) med andre ringmerkingssentraler og vil formidle alle data videre til rett instans.

Avlesbare plastringer

De seneste årene har man i tillegg til metallringen begynt å merke større fugler som måker, svaner og gjess med en avlesbar plastring på et av bena.

Dette gjør at man kan lese av nummeret på avstand og slipper å fange inn fuglen for kontroll. Send opplysningene til Stavanger Museum, eller gå inn på hjemmesiden ringmerking.no og legg inn dataene selv. Da får du svar med en gang om hvor fuglen er merket, eller om den for eksempel er avlest flere ganger tidligere.

Se ringmerking "live"

På Besøksenter våtmark Ilene i Tønsberg kan du se ringmerking på nært hold på åpne søndager. Sjekk årets program på www.ilene.no.

Vi hjelper deg gjerne!

Ta gjerne kontakt med oss i Norsk ornitologisk forening avd. Vestfold dersom du har spørsmål om ringmerkede fugler:

Telefon 92444316

E-post fi hau@online.no

NOF

Norsk ornitologisk forening
avdeling Vestfold